

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

23. april 1959

622. meddelelse

A. Forsøgsresultater

Forsøg med udbringningstider og mængder af salpetergødning til jordbær

Forsøgene er udført ved Spangsbjerg og Virum i årene 1952-54 og 1956-58 og ved Blangstedgaard 1956-58.

Der er prøvet 200, 400 og 800 kg/ha kalksalpeter, udbragt om foråret, ved blomstring og efter høst. Der er udført 1 forsøg med sorten Freja, 4 med Dybdahl og 3 med Abundance, ialt 20 høstår. Der har været ca. 350 planter pr. a.

Forsøgene er udført i jord i god kultur, og kulturen er gennemført efter god praksis.

Efter forsøgenes afslutning i 1958 er der foretaget jordbundsanalyser med følgende resultater:

Blangstedgaard.....	Rt 7.1	T _K 13.1	Ft 7.1
Spangsbjerg.....	» 6.2	» 11.5	» 5.7
Virum.....	» 6.6	» 16.5	» 13.5

De klimatiske forhold har gennemgående begunstiget forsøgenes gennemførelse. Der er vandet efter behov.

Af tabel 1, der viser det gennemsnitlige årlige bærudbytte for de enkelte sorter og forsøgssteder, fremgår, at Blangstedgård gennemgående har haft det højeste udbyttelniveau og at Virum og Spangsbjerg har ligget nogenlunde på linie.

Salpetergødningernes virkning har været noget forskellig. På Spangsbjerg har den kraftig voksende sort *Freja* givet et merudbytte for op til 400 kg salpeter og bedst givet efter høst.

Den middelkraftigt voksende sort *Dybdahl* har på Blangstedgaard givet et stigende merudbytte på 15, 20 og 26 pct. for de 3 salpetermængder, bedst udbragt efter høst. På Spangsbjerg i 1952-54 har Dybdahl ikke reageret på tilført salpeter, og i 1956-58 er kun opnået et meget beskedent og usikkert merudbytte for tilførsel af 200-800 kg salpeter efter høst. Ved Virum er der nærmest tendens til faldende udbytte for salpetertilførsel.

Den svagtvoksende *Abundance* har på Blangstedgaard givet et godt merudbytte for tilførsel af op til 400 kg salpeter, og tidspunktet for udstrøningen er tilsyneladende uden betydning. For 800 kg salpeter er der en tydelig udbyttenedgang. På Spangsbjerg og ved Virum er der udbyttenedgange for tilførsel af salpeter.

Tabel 2 indeholder et sammendrag af forsøgsresultaterne, og med forbehold for de nævnte sortsvariationer kan det dog mere generelt siges, at på Blangstedgaard med den svære lermuld er opnået et antageligt

Tabel 1. Årligt bærudbytte, gennemsnit. Sammendrag af sorter og forsøgssteder

Salpeter kg/ha:		ingen	200	200	200	400	400	400	800	800	800
Udbringningstid:			forår	ved blm.	eft. høst	forår	ved blm.	eft. høst	forår	ved blm.	eft. høst
kg/a											
<i>Freja</i>											
Spangsbj.	1952—54	78.6	82.6	74.4	99.3	90.6	88.2	97.2	86.4	91.6	97.6
<i>Dybdahl</i>											
Blangstedg.	1956—58	81.5	95.5	90.9	93.6	98.1	94.6	101.1	96.5	105.4	107.2
Spangsbj.	1952—54	67.5	60.3	69.2	73.5	62.1	62.2	71.4	61.1	68.7	66.7
»	1956—58	77.5	76.7	75.4	84.0	84.5	82.6	83.0	69.1	78.2	85.6
Virum	1952—54	82.3	83.3	84.9	81.2	76.1	83.6	77.2	74.7	77.5	81.0
<i>Abundance</i> ¹											
Blangstedg.	1957—58	78.2	109.5	103.7	106.2	117.1	118.2	118.2	86.8	80.4	87.1
Spangsbj.	1957—58	114.6	94.0	99.5	110.9	101.1	106.9	105.0	111.9	109.8	105.2
Virum	1957....	99.5	100.0	99.0	86.3	102.1	83.0	81.2	93.5	82.4	78.2
Blangstedgaard	5 ²	80.2	101.1	96.0	98.6	105.7	104.1	107.6	92.6	95.4	99.2
Spangsbjerg	11 ²	81.8	77.0	77.8	90.2	83.1	83.2	87.7	79.4	85.0	87.2
Virum	4 ²	87.0	87.5	88.5	82.6	82.6	84.5	78.6	79.4	78.7	80.3
Forholdstal											
Blangstedgaard....	100	126	120	123	132	130	134		115	119	124
Spangsbjerg	100	94	95	110	102	102	107		97	104	107
Virum	100	101	102	95	95	97	90		91	90	92

1. Stort gennemsnitsudbytte, da der kun er høstet udbytte 2. og 3. år efter plantningen.
2. Antal forsøg.

merudbytte ved tilførsel af op til 400 kg salpeter pr. ha. På Spangsbjerg med god sandmuld er kun opnået betydelige merudbytter for den kraftigt voksende sort Freja. Ved Virum med let lermuld har der nærmest været en tendens til udbyttilbagegang for salpetertilførsel. Salpetermængder og udbringningstider influerer ikke nævneværdigt på bærstørrelsen. Derimod giver stigende salpetermængde større rankemasse, og særlig hvis den udbringes om foråret.

Tabel 2. Sammendrag af forsøgsresultaterne. Gns. af alle forsøg og år.

	Udbytte ialt kg/a			Forholdstal			Rankemasse ¹		
	Blangsted-gaard	Spangsbjerg	Virum	Blangsted-gaard	Spangsbjerg	Virum	100 bær g	kg/a	forholds-tal
<i>Gødning, gns. 3 udbringningstider</i>									
kg/ha									
Ingen	80.2	81.8	87.0	100	100	100	692	40.4	100
200 salpeter...	98.6	81.7	86.2	123	100	99	697	41.8	103
400 » ...	105.8	84.7	81.9	132	104	94	700	42.0	104
800 » ...	95.7	83.9	79.5	119	103	91	707	45.4	112
<i>Udbringningstid, gns. 3 gødningsmængder</i>									
Forår	99.8	79.8	83.2	100	100	100	707	48.5	100
Ved blomstring	98.5	82.0	83.2	99	103	101	709	42.5	88
Efter høst.....	101.8	88.4	80.5	102	111	97	688	38.2	79

1. Gns. for Freja og Dybdahl fra 11 forsøg.

Vanding ved forskellig gødskning til sukkerroer

(Foreløbig meddelelse)

På statens forsøgsstation ved St. Jyndevad er der i årene 1955—58 gennemført et vandingsforsøg i sukkerroer efter følgende plan:

- a. uvandet 1 kunstgødning
- b. » 2 »
- c. vandet 1 »
- d. » 2 »

1 kunstgødning er lig med 300 kg superfosfat, 300 kg kaligødning og 500 kg chile-salpeter pr. ha årlig. Arealet, der består af meget let sandjord, er desuden gødet med 30 t staldgødning, 12 t ajle og 20 kg boraks pr. ha undtagen i 1958, hvor der kun er tilført boraks. Forfrugten har i årene 1955—57 været olieher og i 1958 tidlige kartofler. De to første år er anvendt sukkerroestammen Maribo P. De to sidste år Klein Wanzleben P. Roerne er i 1957 optaget den 24. september. De øvrige år i første halvdel af november.

I tabel 1 er der givet en oversigt over nedbørsforholdene samt mængden af tilført vand ved vanding.

Tabel 1.

	Nedbør april—september							Tilført mm vand				
	april	maj	juni	juli	aug.	sept.	ialt	maj	juni	juli	aug.	ialt
Normal.	46	46	55	79	94	74	394	—	—	—	—	—
1955.....	31	90	73	16	89	77	376	—	—	35	40	75
1956.....	9	19	39	31	147	41	286	20	—	83	—	103
1957.....	12	29	57	59	123	112	392	20	20	30	—	70
1958.....	50	54	26	120	134	70	454	—	27	27	—	54

Forsøgets hovedresultater fremgår af tabel 2, og i bilaget er der en oversigt over udbyttet i de enkelte år.

Tabel 2.

Udbytte og merudbytte i hkg pr. ha							pct. sukker	pct. tørstof	
		sukker	tørstof					rod	top
			rod	top	rod	top			
Uvandet	a	53.7	76.7	37.8	310	263	17.80	24.69	14.88
Merudbytte for	b	4.1	6.4	8.2	37	77	16.78	23.90	13.88
» » 	c	8.8	10.9	4.7	44	44	17.42	24.64	14.27
» » 	d	13.1	18.8	15.8	83	131	16.93	24.24	13.18

I gennemsnit for de to gødningstrin er merudbyttet for vanding 45 hkg rod, 49 hkg top, 11,7 hkg tørstof i rod, 5,9 hkg tørstof i top og 8,7 hkg sukker pr. ha.

Merudbyttet for ekstra kunstgødning har i gennemsnit for uvandet og vandet været 38 hkg rod, 82 hkg top, 7,2 hkg tørstof i rod, 9,4 hkg tørstof i top og 4,5 hkg sukker pr. ha. Merudbyttet for vanding har været størst ved den store gødningsmængde, når man betragter gennemsnittet, men der er en del variation fra år til år. Merudbyttet for ekstra kunstgødning har også været størst, hvor der er vandet. Der har således været en positiv vekselvirkning mellem vanding og gødskning.

Det største merudbytte for vanding er opnået i 1955 og 1956, hvor der er vandet relativt mest i juli-august og kun lidt — eller slet ikke i maj-juni. Dette er i god overensstemmelse med resultatet af vandingsforsøg i kålroer (beretning nr. 532. Fastliggende forsøg med vanding og gødskning), hvor der er opnået et pænt merudbytte for vanding i juli-august, medens vanding kun i maj-juni i flere tilfælde har givet mindre udbytte end uvandet.

En stigning i gødningsmængden er efterfulgt af et fald i tørstof- og sukkerprocent. Ved vanding er der ingen nedgang i sukker- eller tørstofprocent trods en større stigning i masseudbyttet end ved ekstra kunstgødning. Dette kan sikkert forklares ved, at man ved vanding kan undgå en standsning af væksten i tørkeperioder.

Bilag til 623. meddelelse

Udbytte i hkg pr. ha.

	sukker		tørstof								pct. sukker	
	uvan-	van-	rod	van-	top	van-	rod	van-	top	van-	uvan-	van-
	det	det	det	det	det	det	det	det	det	det	det	det
1 kunstgødning												
1955.....	46.2	54.5	66.0	77.8	35.1	40.2	282	340	255	310	16.4	16.0
1956.....	60.9	77.7	87.4	106.5	47.6	54.5	331	395	334	368	18.4	19.7
1957.....	45.7	49.5	75.8	80.7	44.6	48.3	315	338	298	353	14.5	14.7
1958.....	62.1	66.2	78.2	85.3	23.2	26.0	312	343	164	198	19.9	19.3
gens.....	53.7	62.0	76.7	87.6	37.6	42.8	310	354	263	307	17.3	17.4
2 kunstgødning												
1955.....	47.9	53.7	66.7	77.4	39.2	40.6	289	333	300	335	16.6	16.1
1956.....	63.6	76.4	90.5	106.2	55.2	64.2	356	410	397	447	18.3	18.6
1957.....	48.1	56.3	80.1	91.6	52.5	62.9	355	398	393	480	13.6	14.3
1958.....	71.6	80.8	95.0	106.6	35.9	43.8	387	430	268	314	18.5	18.8
gens.....	57.8	66.8	83.1	95.5	45.8	52.9	347	393	340	394	16.7	16.9

Sortsforsøg med solbær

Sortsforsøg med solbær har været gennemført ved Hornum fra 1953 og ved Blangstedgaard og Virum fra 1954.

Forsøget, der har taget sigte på at belyse de enkelte sorters ydeevne, bærkvalitet, bærstørrelse, klaselængde m. v., har omfattet sorterne Wellington XXX, Brødtorp, Laxton's Tinker, Roodknop, Cotswold Cross, Malvern Cross, Westwick Choise, Silvergieter, Mendip Cross, Westwick Triumph, Boskoop Giant, Holger Danske og Amos Black. Heraf er 8 af engelsk og 3 af hollandsk oprindelse, medens Finland og Danmark er repræsenteret med hver en enkelt sort.

Buskene er plantet med afstanden 1,5 m mellem rækkerne og 1 m mellem planterne i rækken. Der er hvert år tilført rigelige gødningsemængder. Sygdomsbekæmpelse er foretaget efter behov, og beskæringen har indskrænket sig til en passende udtynding.

Frugtudbyttet

Som det fremgår af bilaget, der bl. a. viser høstudbytter og gennemsnitstal for 3 år ved Blangstedgaard, Hornum og Virum samt totalgennemsnit, er der nogen forskel på udbytterne ved de 3 forsøgssteder, en forskel, der antagelig skyldes klimatiske og jordbundsmæssige forhold.

Totalgennemsnittet viser, at Wellington XXX og Brødtorp er de højest ydende sorter, men også Laxton's Tinker og Roodknop hæver sig godt. Af de øvrige sorter, der alle ligger noget lavere, giver Holger Danske et meget lille udbytte ved alle tre forsøgssteder. Også Silvergieter og Boskoop Giant ligger beskedent, men er til gengæld meget tidlige.

På den svære lerjord ved Blangstedgaard har Malvern Cross klaret sig bedst, tæt fulgt af Brødtorp. På den sandmuldede jord ved Hornum ligger Brødtorp klart i spidsen, lidt foran Roodknop og Wellington XXX. I gennemsnit har Holger Danske kun givet en femtedel af Brødtorps udbytte. På Virums lettere lerjord er Wellington XXX og Laxton's Tinker bedst, fulgt i nogen afstand af Malvern Cross og Amos Black. På alle stationer har Mendip Cross, Westwick Triumph og Boskoop Giant udbyttmæssigt klaret sig dårligt, og

ved Virum har Silvergieter været dårligere end disse tre. Placering af sorterne efter totalgennemsnit må iøvrigt på grund af variationerne fra forsøg til forsøg tages med et vist forbehold. En sort kan f. eks. udmærket stå et enkelt trin højere i rækkefølgen uden derfor overalt i landet at være bedre end sin efterfølger.

Frugtstørrelsen

Gennemsnit af 9 forsøg, hvor vægten af 100 bær er bestemt, viser en forskel på over 30 % mellem den mest storfrugtede sort, Roodknop, og den med de mindste bær, Westwick Triumph. Foruden Roodknop er Silvergieter meget storfrugtet, medens Amos Black, Westwick Choise og Boskoop Giant har middelstore bær.

Klaselængde

Da det er af betydning for såvel udbyttet som plukkearbejdet, at en sort har mange bær pr. klase, er der foretaget optællinger, der søger at klarlægge, hvor mange bær der i gennemsnit er i hver klase. Der er dog forskel på sorterne med hensyn til den indbyrdes bærafstand i klasen, således at en sort med relativt få bær i klasen alligevel kan være langklaset.

Flest bær pr. klase har Laxton's Tinker og Malvern Cross, medens Holger Danske har meget få.

Værdi som handelsvare

For at klarlægge bærrenes værdi som handelsobjekt er der efter plukningen foretaget en bedømmelse for helhedsindtryk, omfattende størrelse, fasthed, modningsgrad m. v. Tabellen viser en betydelig forskel på de plukkede bær.

Den pæneste salgsvare får man i sorterne Amos Black og Boskoop Giant efterfulgt af bl. a. Silvergieter og Wellington XXX, der begge gennemgående er gode sorter.

Vitaminindhold

Ved bestemmelsen af ascorbinsyreindhold har Westwick Triumph og Wellington XXX haft størst indhold i mg pr. 100 g friskvægt, Brødtorp og Holger Danske mindst.

Andre egenskaber

De enkelte sorter kan besidde gode og mindre gode egenskaber, som ikke kommer til udtryk i talmaterialet.

Blomstringstiden er forskellig for sorterne. Nogle blomstrer meget tidligt, andre meget sent. Til de første hører Brødtorp, der

kan være indtil 10 dage foran de andre sorter, men også Wellington XXX er forholdsvis tidlig. Blomstringstiden kan have stor indflydelse på udbyttet på steder med tendens til forårsnattefrost.

Modningstiden kan ligeledes variere en del. Meget tidligt moden er Silvergieter, Brødtorp og Boskoop Giant. Meget sildig er Amos Black, medens de øvrige svinger nogle få dage fra middeltidlig til sildig.

Wellington XXX slækker let ved plukningen og er noget uens moden, men har ensartet bærstørrelse og en særdeles god smag.

Brødtorp har en meget uheldig, udbredt vækstform, og bærrerne, der sidder skjult i løvet, modner noget uens. Smagen er meget mild.

Laxton's Tinker er uens i størrelse og lidt uens moden. Den har lange klaser og en syrlig, skarp smag.

Roodknop er tilbøjelig til at blive blød. Den modner noget uens og drysser let. Kvaliteten er god.

Cotswold Cross revner ofte i stilkenden under plukningen. Den har en mild smag.

Malvern Cross er for lidt hårdfør, og bærrerne mases let under plukningen. Modner uens og smager af meget lidt.

Westwick Choise er meget uens moden, men let at plukke. Store bær. *Silvergieter* har tendens til frugtfald ved modningstid. Den er af god kvalitet og let at plukke.

Mendip Cross bliver let overmoden og blød. Modningen er noget uens, smagen mild.

Westwick Triumph er for lidt hårdfør. Bærrerne modner uens, men er af god smag.

Boskoop Giant modner ens, er let at plukke og af fin kvalitet.

Holger Danske er for lidt hårdfør, men har en god smag.

Amos Black modner uens, men er let at plukke. Meget fin, god smag.

SAMMENDRAG

De her prøvede sorter er langt fra alle velegnede til dyrkning under danske forhold. Efter foranstående vil følgende sorter kunne danne grundlag for et godt sortiment, baseret på sortsægte og sundt plantemateriale:

Tidlige: Silvergieter og Boskoop Giant.

Middeltidlige og sildige: Wellington XXX, Laxton's Tinker og Roodknop.

Meget sildige: Amos Black.

Sortsforsøg med solbær 1955—58

	Udbytte, hkg pr. ha												Gennemsnit		Vægt af 100 bær g	Bær på 100 klaser antal	Vita-min indhold ¹	Handels-værdi ²
	Blangstedgaard				Hornum				Virum				hkg/ha	for-holds-tal				
	1956	1957	1958	3 år	1955	1956	1958	3 år	1956	1957	1958	3 år						
Wellington XXX...	41	45	153	80	115	137	190	147	35	129	136	100	109	133	94	574	4	8.3
Brødtorp	43	66	162	90	88	188	218	165	8	79	85	57	104	127	85	558	1	8.0
Laxton's Tinker...	35	112	107	85	91	122	137	117	23	174	98	98	100	122	89	645	4	8.0
Roodknop	24	91	109	75	93	172	181	149	15	108	82	68	97	118	108	528	4	6.3
Cotswold Cross...	24	66	125	72	55	159	156	123	23	125	94	81	92	112	88	542	2	7.3
Malvern Cross....	35	64	176	92	30	88	144	87	22	122	131	92	90	110	85	641	2	8.4
Westwick Choise ..	37	43	156	79	59	113	121	98	37	96	102	78	85	104	97	521	4	7.3
Silvergietter	33	75	114	74	50	112	115	92	18	82	52	51	72	88	99	584	3	8.3
Mendip Cross	30	39	99	56	44	121	92	86	17	122	60	66	69	84	81	629	4	4.8
Westwick Triumph	17	63	93	58	51	87	98	79	17	77	82	59	65	79	75	589	2	7.5
Boskoop Giant	27	49	103	60	40	102	104	82	12	94	45	50	64	78	94	602	3	8.8
Holger Danske	6	38	69	38	8	38	54	33	7	57	48	37	36	44	86	468	1	5.3
Amos Black					53	98	140	97	25	139	86	83	90	110	101	570	3	9.0

1. 5 størst, 1 mindst 2. 10 størst, 1 mindst

Sortsforsøg med høje bønner 1955—58

Dyrkning af bønner, og især de rankende sorter, stiller store krav til varme og læforhold for at nå til fuld udvikling her i landet, og kun et fåtal af de prøvede sorter har opnået tilfredsstillende udbytter, men flere af de høje bønnesorter er af god kvalitet – farve og ribbefrihed – og giver kun få syge bælg. Plukketiden strækker sig over en ret lang periode, og dette er en fordel for den private havedyrker, ligesom der også bruges mindre frømængde pr. arealenhed.

Forsøgene er udført på god sandmuld med lerblandet underlag ved Spangsbjerg og på lermuld med lerunderlag ved Virum.

I 1955 indgik følgende 22 sorter til en foreløbig bedømmelse: Med grønne bælg: Juli Knæk, Erntesegen früher, Juli ribbefri, Sværd ekstra bred, Perle Sukker, Fænomen, Meisterstück, Komet, Riesenhorn, Crochu grøn, Erntesegen, Füllhorn og Frühe Wädenswiller. Med gule bælg: alle med fornavnet Voks, Goldflut, Torrente d'Oro, Crochu Marbré, Sct. Fiacre, Merveille de Venice sortfrøet, Merveille de Venice hvidfrøet, Scimitarra, Mont d'Or og Rheingold.

Prøveåret var særdeles gunstig for bønnedyrkning, men en del sorter var trods dette for sent udviklede, andre havde en mindre god spiring og enkelte var af altfor dårlig kvalitet, så forsøget blev fortsat med 13 sorter, der i det følgende år blev reduceret til 8.

I 1956 blev der yderligere prøvet følgende 9 sorter: Voks Flageolet og med grønne bælg: Imperial, Imperator, Erstling, Suttons Scarlet, Princeps, Suttons Prizewinner, Streamline og Kelvedon Marvel, hvoraf 5 sorter er indgået i de afsluttende forsøg.

I forsøgsperioden 1955-58 har deltaget: Erntesegen, Erntesegen früher, Komet, Juli ribbefri, Frühe Wädenswiller, Juli Knæk, Voks Goldflut og Voks Torrente d'Oro. I 1956-58: Voks Flageolet, Suttons Prizewinner, Kelvedon Marvel, Princeps og Erstling.

Udbytteneiveauet er lidt højere ved Virum, hvor klimaet gennemgående er mildere end ved Spangsbjerg. De højestydende sorter – bortset fra blomsterbønnerne – har givet omkring 145 kg pr. a. Til sammenligning kan angives, at de bedste grønne, lave bønner, omtalt i 489. meddelelse har givet 147 kg pr. a. og de bedste lave voksbønner, omtalt i 555. meddelelse har givet omkring 200 kg pr. a.

Ved vurdering af sorterne, der naturligt har kunnet opdeles i grønbælgede, gulbælgede og blomsterbønner, er der foruden udbyttet af fejlfri bælg taget særlige hensyn til, om bælgene er ribbefri, deres handelsværdi, tidlighed og sygdomsangreb, og sorterne er indenfor de forskellige grupper i omstående bilag opført efter ribbefrihed. Blomsterbønnerne må plukkes meget tidligt for overhovedet at være af brugelig kvalitet.

Som dykningsværdige anerkendes 2 grønbælgede og 2 gulbælgede sorter. Disse vedføjtes S 1959.

Beskrivelse af sorterne

GRØNNE BÆLGE

Erntesege, S 1959. (Frø leveret af fa. J. E. Ohlsens Enke, Kbhv.) Væksten kraftig. Bælgen rund, lige eller svagt buet, middelstor med svag krum spids, mørkegrøn.

Godt udbytte, ribbefri, middeltidlig, god farve og udseende.

Erntesege frührer, ligner foregående meget, men er i flere egenskaber knap så værdifuld.

Komet, Rhoda S 1959. (Ejer: Ole J. Olesen, Saantesvej 11, Gentofte.) Væksten middel-kraftig. Bælgen oval-rund, lige eller let buet med lille spids, ret stor, mosgrøn – ret lys.

Godt udbytte, ribbefri, middeltidlig og en god handelsvare.

Juli ribbefri. Væksten middelkraftig. Bælgen rund, lige – svagt buet, nærmest middelstor, lysgrøn-gulgrøn.

Godt udbytte, ribbefri, ret tidlig, men uheldig farve.

Frühe Wädenswiller. Væksten kraftig. Bælgen rund, ret smal og hyppigst meget stærkt krummet, lysegrøn-hvidgrøn.

Mindre udbytte, ribbefri, meget tidlig, men for dårligt udseende.

Juli Knæk. Væksten middelkraftig. Bælgen rund-oval, ret kort, lige eller let buet med kort spids, middelstor, grøn-gulgrøn.

Godt udbytte, men ret mange grove ribber, middeltidlig, lidt lys, men pæn handelsvare.

Erstling. Væksten kraftig. Bælgen lang, bred, flad, svagt buet, mørkegrøn.

Stort udbytte, noget grove ribber, tidlig.

GULE BÆLGE

Voks Goldflut, S 1959. (Frø leveret af fa. J. E. Ohlsens Enke, Kbhv.) Væksten kraftig. Bælgen ret lang, lige med ret fremtrædende frø, ret stor, voksgul-hvidgul med grønligt skær.

Godt udbytte, nogle grove ribber, middeltidlig.

Voks Torrente d'Oro, S 1959. (Frø leveret af fa. J. E. Ohlsens Enke, Kbhv.) Væksten kraftig. Bælgen ret lang, lige eller svagt krum, ret stor, lys voksgul med grønligt skær.

Jævnt stort udbytte, men ret mange grove ribber, middeltidlig.

Voks Flageolet. Væksten kraftig. Bælgen ret kort, bred, fladrund – flad, noget buet, middelstor, gul-mørkegul.

Mindre udbytte, grove ribber og modtagelig for sygdomsangreb.

BLOMSTERBØNNER

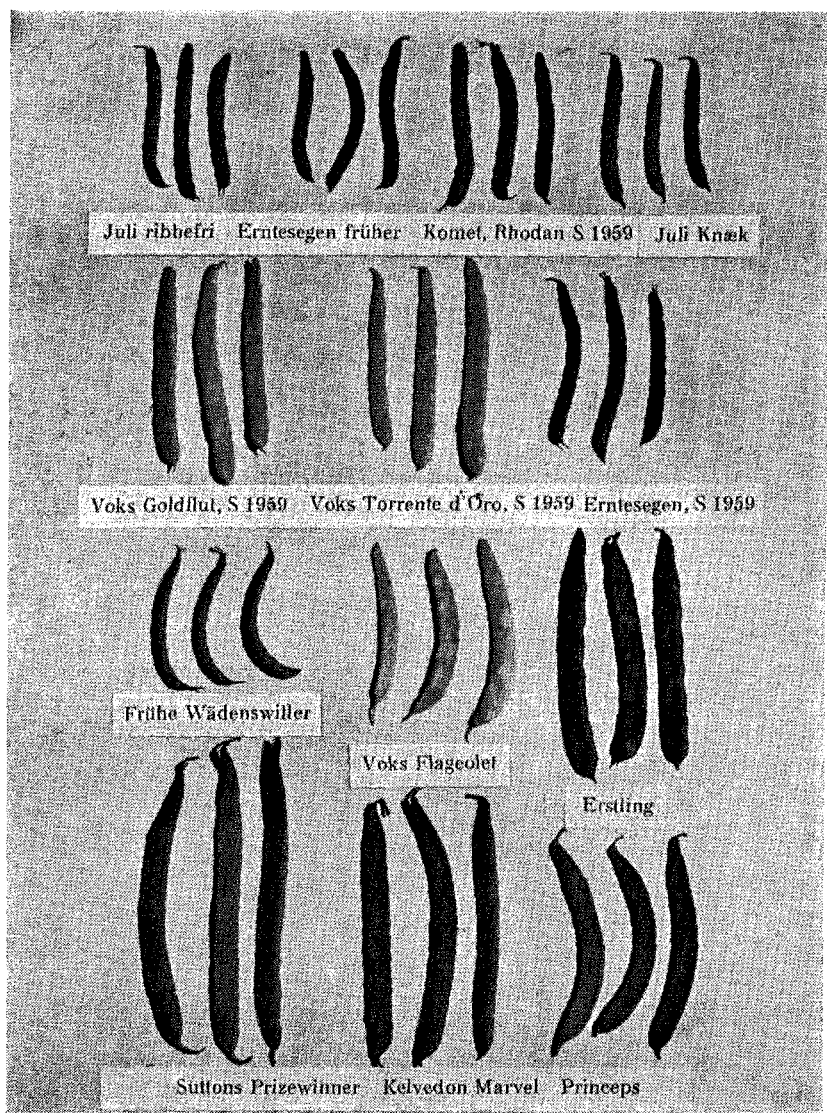
Suttons Prizewinner. Væksten meget kraftig. Bælgen meget lang, bred, flad, lige, meget stor, mørkegrøn-mosgrøn med en ru overflade. Blomsterne smukt røde.

Meget stort udbytte, hårdfør, men bælgene ofte grove og med en del kraftige ribber.

Denne og de 2 følgende sorter må plukkes tidligt, inden bælgene er udviklede, for overhovedet at få en brugbar vare.

Kelvedon Marvel. Væksten meget kraftig. Bælgen lang, bred, fladrund, undertiden svagt buet, stor, mørkegrøn med ru overflade. Blomsten smukt rød.

Som forrige, men lidt grovere i udseende.

Princeps. Væksten meget kraftig. Bælgen lang, krum, bred, flad-rund, stor, mørkegrøn med ru overflade. Blomsten rød.
Som forrige, men med flere grove ribber.

Bilag til 625. meddelelse.

Oversigt over sortsforsøg med høje bonner. Spangsbjerg og Virum 1955—58

	Sunde bælg gns. kg/a			pct. bælg Udse- med ingen ende*			pct. syge	pct. udb. i plukke-	100	Bælg	
	Spangs- bjerg	Virum	gns.	for- holds- tal	eller svage ribber	10= bedst	bælg gns.	perio. første 1/3	vægt kg	tykkelse i pct. af bredden	længde cm
1955—58											
Erntesegen, S 1959.....	133.1	157.2	145.2	103	100	8	0.9	40	0.51	86	11
Erntesegen früher	117.5	177.7	147.6	105	98	7	2.2	33	0.49	92	11
Komet, Rhodan S 1959....	122.6	163.4	143.0	101	100	7	1.1	42	0.60	67	12
Juli ribbefri	128.0	160.3	144.2	102	100	5	0.8	57	0.46	88	10
Frühe Wädenswiller	108.4	157.0	132.7	94	100	5	0.7	74	0.43	84	11
Juli Knæk	126.1	162.9	144.5	102	87	7	0.6	52	0.47	76	10
Voks Goldflut, S 1959.....	127.1	151.5	139.3	99	90	6-7	2.1	37	0.82	52	15
» Torrente d'Oro, S 1959	107.8	158.0	132.9	94	88	6	2.0	36	0.78	47	15
Gennemsnit 1955—58	121.3	161.0	141.2	100							
» 1956—58	100.4	136.9	118.7	100							
1956—58											
Voks Flageolet	75.9	135.6	105.8	89	73	5	6.4	67	0.45	39	11
Suttons Prizewinner	234.9	265.5	250.2	211	88	7	0.6	31	1.39	39	21
Kelvedon Marvel	260.0	335.3	297.7	251	84	7	0.4	55	1.14	49	16
Princeps	277.0	331.0	304.0	256	78	7	0.4	43	1.08	47	16
Erstling	148.5	188.7	168.6	142	84	5	1.8	61	0.93	34	16

* Spangsbjerg 1955 og 1957.

Sortsforsøg med høje ærter 1956—58

Forsøgene er udført på god sandmuld med lerblandet underlag ved Spangsbjerg og på lermuld med lerunderlag ved Virum.

I 1956 blev forsøgene påbegyndt med 32 sorter, dels tilmeldte, dels indkøbte fra 9 frøfirmaer og privatpersoner. Allerede efter dette års forsøg kunne følgende 18 sorter udskydes af udbytte- og kvalitetsmæssige grunde: Drusus, D.C.L.B., Stens 4667/47, Høj amerikansk, Fairbeards Nonpareil, Perfection, Alderman, Grenader, Gradus, Delikat, Nordlands, Nordlands Express, Reveny, Goliath, Signal, Sabel 2932/46, Pollux og Sero.

Forsøgene fortsatte i 1957 og 1958 med de resterende 14 sorter: Trophy, Hamlet, Als, Opa, Sommarstens, D.C.L.A., Aristide, Kelvedon Monarch, Telefon, Duke of Albany, Apollo, Rival, Torgsabel og Engelsk Sabel.

Sorterne har naturligt kunnet inddeles i høje marvæarter, brydmarvæarter og sukkerærter. I omstående bilag er førstnævnte sorter opført efter udbytte af grønne frø i hkg pr. ha og de 2 sidstnævnte grupper efter bæludbytte. Endvidere er angivet den procentvise fordeling af frøene i tre størrelser og høstfordeling i pct. af kg grønne bælg i fire perioder som udtryk for sorterens tidlighed. Hver periode omfatter ca. 6 dage. Alle de her prøvede marvæarter har en sød til meget sød frøsmag.

Udbytteneiveauet af grønne frø ligger omkring 50 hkg pr. ha. Det er mindre end for lave marvæarter, omtalt i 505. meddelelse, hvor udbyttet ligger omkring 70 hkg pr. ha for de gode sorter. De høje ærter er af interesse for den private havedyrker, fordi høstsæsonen er længere, bælgene er gennemgående meget præsentable og ærterne velsmagende søde, selv i ret moden tilstand.

Trophy har med 57 hkg grønne frø pr. ha givet det største udbytte. Den har høj frøprocent, er meget storfrøet og sildig med hovedparten af høsten i 3. og 4. periode. Dernæst følger Hamlet med 50 hkg pr. ha. Den har ret lav frøprocent, frøene er mindre, og den er ikke så sildig. Als og Opa har givet henholdsvis 49 og 46 hkg pr. ha. De har begge ret høj frøprocent og er noget sildige. Førstnævnte har meget store frø, og Opa er den mest lysfrøede af de prøvede sorter. Sommarstens er tidligere end de forannævnte sorter.

Brydmarvæarterne, der er fremkommet ved krydsning imellem marvært og sukkerært, udmærker sig ved, ligesom sukkerærterne, at mangle den sejge hinde på bælgens inderside. De grønne frø minder i kvalitet om marvæarter, men da hele bælgene anvendes i husholdningen ligesom brydbønner, er der her lagt vægt på bæludbytte og kvalitet. Brydmarvæarterne anvendes en del i bl.a. svenske husholdninger. De kommer som regel noget før bøtterne og kan tjene til variation. Sukkerærterne har ingen fortrin frem for marvæarterne og brydmarvæarterne.

Som dyrkningsværdige anerkendes 5 høje marvæarter og 2 brydmarvæarter. Disse vedføjtes S 1959.

Beskrivelse af sorterne

M A R V Æ R T E R

Lbnr. 5. *Trophy*, *Weibull S 1959*. (Ejer: W. Weibull A.-B., Landskrona, Sverige.) Tidligere anerkendt som første klassens sort ved Statens Trädgårdsförsök, Alnarp, Sverige. Sorten er meget sildig, kraftigvoksende, med svære

stængler, middelstore, svagt marmorerede, mørkegrønne blade og ret store, hvide blomster. Højde 128 cm. Bælgene middelstore, rette til svagt buede, mørkegrønne og velfyldte. Frøene er meget store, glatte og kraftigt grønne. Smagen sød. Har givet et stort udbytte af grønne frø.

Lbnr. 4. *Hamlet*, *Hunderup S 1959*. (Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.) Sorten er middeltidlig, kraftigvoksende, med mørkegrønne, svagt marmorerede blade og hvide blomster. Højde 127 cm. Bælgene er middelstore til store, stærkt buede, grønne og ret velfyldte. Frøene middelstore, glatte og pænt grønne. Smagen sød til meget sød. Har givet et stort udbytte af grønne frø.

Lbnr. 8. *Als*, *S 1959*. (Frø leveret af statens forsøgsgaard, Rønhave, Sønderborg.) Det er en mindst 50 år gammel lokal sort fra Als, som dér går under flere forskellige navne, såsom Frederik VII, Dronningeært m.v. Man har ved forsøgenes afslutning valgt at kalde den Als. Sorten er middeltidlig til sildig, kraftigvoksende, med svære stængler, meget store, frisk grønne, svagt marmorerede blade og store hvide blomster. Højde 172 cm. Bælgene er store, grønne, nærmest rette, ret brede og med stump afslutning, velfyldte. Frøene meget store, glatte og frisk grønne. Smagen sød til meget sød. Har givet et stort udbytte af grønne frø.

Lbnr. 7. *Opa*, *Toftø S 1959*. (Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og Danske Landboforeningers Frøforsyning.) Den er sildig, kraftigvoksende med svære stængler, store lysegrønne, svagt marmorerede blade og middelstore, hvide blomster. Højde 192 cm. Bælgene er middelstore, svagt buede til buede, lysegrønne og velfyldte. Frøene store, glatte, lysegrønne. Smagen meget sød. Har givet et godt udbytte af grønne frø.

Lbnr. 3. *Sommarskens*, *Ny Munkegaard S 1959*. (Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Kbhvn.) Sorten er tidlig, kraftigvoksende med ret kraftige stængler, store, lidt lysegrønne blade og middelstore, hvide blomster. Højde 148 cm. Bælgene middelstore til små, lidt lysegrønne, rette til svagt buede med stump afslutning, ret velfyldte. Frøene middelstore, glatte, mørkegrønne. Smagen meget sød. Har givet et godt udbytte af grønne frø.

Lbnr. 1. *D.C.L.A.* Sorten er tidlig, ret svagt voksende med små mørkegrønne blade og små hvide blomster. Højde 96 cm. Bælgene er meget små, kraftigt grønne, stærkt buede til krumme, velfyldte. Frøene små, glatte og pænt grønne. Smagen sød. Har givet middel udbytte af grønne frø.

Lbnr. 2. *Aristide*. Sorten er meget tidlig, ret kraftigvoksende, med middelstore, svagt lysegrønne, stærkt marmorerede blade og middelstore, hvide blomster. Højde 135 cm. Bælgene små, grønne, buede, ikke helt udfyldte. Frøene middelstore, lidt kantede, grønne til svagt lysegrønne. Smagen sød. Har givet middel udbytte af grønne frø.

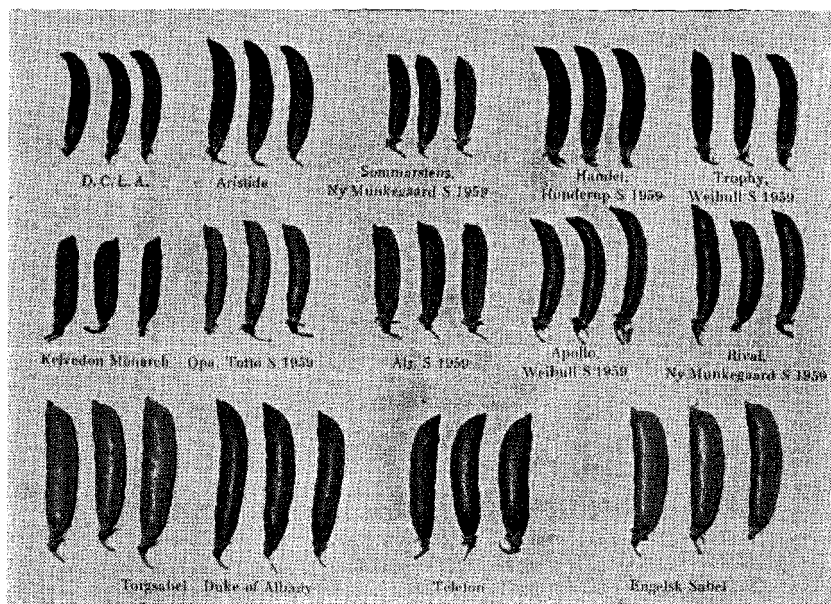
Lbnr. 6. *Kelvedon Monarch*. Sorten er meget tidlig, lav med kraftige stængler, middelstore, mørkegrønne blade og hvide blomster. Højde 86 cm. Bælgene middelstore, mørkegrønne, rette og velfyldte. Frøene store, glatte og grønne. Smagen sød - lidt vandet. Har givet et beskedent udbytte af grønne frø.

Lbnr. 14. *Telefon*. Sorten er tidlig, kraftigvoksende, med meget store, grønne, svagt marmorerede blade og store hvide blomster. Højde 158 cm. Bælgene store, grønne, nærmest rette og mindre godt udfyldte. Frøene store, glatte og grønne. Smagen sød. Har givet et lille udbytte af grønne frø.

Lbnr. 13. *Duke of Albany*. Sorten er tidlig, kraftigvoksende, med svære stængler, store, grønne, svagt marmorerede blade og store hvide blomster. Højde 171 cm. Bælgene meget store, mørkegrønne, rette til svagt buede, med lille frøprocent. Frøene store, glatte og grønne. Smagen sød - meget sød. Har givet et lille udbytte af grønne frø.

BRYDMARVÆRTER

Lbnr. 10. *Apollo*, *Weibull S 1959*. (Ejer: W. Weibull A.-B., Landskrona, Sverige.) Fremkommet ved krydsning i 1944 mellem Apollo og Balder. Tidligere anerkendt som første classes sort ved Statens Trädgårdsförsök, Alnarp, Sverige. Sorten er middeltidlig, kraftigvoksende, med ret tynde stængler, middelstore grønne, stærkt marmorerede blade og hvide blomster. Højde 165 cm. Bælgene store, lidt lysegrønne, skinnende, tykvæggede og skøre, uden indvendig hinde, men med lille frøindhold. Frøene meget små, glatte og grønne. Smagen meget sød. Har givet et stort udbytte af grønne bælge.

Lbnr. 11. *Rival*, *Ny Munkegaard S 1959*. (Ejer: J. E. Ohlsens Enke, København.) Sorten er tidlig, ret kraftigvoksende, med svære stængler, store marmorerede blade og hvide blomster. Højde 142 cm. Bælgene store, buede, lidt brede, lysegrønne, tykvæggede og skøre uden indvendig hinde, med lille frøindhold. Frøene store, glatte og grønne. Smagen sød. Har givet et pænt udbytte af grønne bælge.

SUKKERÆRTER

Lbnr. 9. *Torgsabel*. Sorten middeltidlig, kraftigvoksende, med ret svære stængler, store lysegrønne, svagt marmorerede blade og hvide blomster. Højde 163 cm. Bælgene store, brede, nærmest rette, tyndvæggede, skøre, lysegrønne med mørkere rygsøm, ensartede. Har givet et godt udbytte.

Lbnr. 15. *Engelsk Sabel*. Sorten middeltidlig, kraftigvoksende, med svære stængler, middelstore, lysegrønne, svagt marmorerede blade og hvide blomster. Højde 166 cm. Bælgene store, rette, brede, lysegrønne med mørkere rygsøm, tyndvæggede, skøre, med nogen tilbøjelighed til at blive buklede. Har givet et ret beskedent udbytte.

Gennemsnit af 6 forsøg.

[illegible]

Forsøg med sildige kartoffelsorter

1955—58

Forsøgene har omfattet en række sorter af hollandsk og tysk oprindelse, der er sammenlignet med to her i landet meget udbredte sorter, Dianella og Alpha. Afprøvningen er gennemført på let lerjord ved Lyngby, på god sandjord ved Borris fra 1957 og på lettere sandjord ved Jyndeved, Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup.

Læggematerialet er fremavlet og opbevaret ved Tylstrup og leveret forsøgsstederne i størrelsen 35-55 mm. Ved lægning har kartoflerne været let forspiret for at sikre en ensartet fremspiring og plantebestand. Der er normalt gennemført to forebyggende sprøjtninger mod skimmel. Forsøget i 1957 ved Jyndeved er kasseret på grund af sandflugt med påfølgende frostskaide.

I nedenstående oversigt er gennemsnitsresultaterne anført. Læggekartoflerne er fradraget vægtudbyttet af knolde. Ved forholdstalberegningen er Dianella sat = 100.

Sort	hkg pr. ha		Forholdstal		pct. udbytte			pct.	g pr. knold
					over 55 mm	35-55 mm	under 35 mm		
1955-56, 10 forsøg	knolde	tørst.	knolde	tørst.				tørst.	
Dianella.....	315	72.7	100	100	37	55	8	23.1	62
Alpha.....	309	66.0	98	91	39	54	7	21.8	62
Libertas.....	248	57.4	79	79	25	65	10	23.2	52
Zeeburger.....	279	63.2	89	87	23	68	9	22.6	50
Noordstar.....	209	46.7	66	64	16	71	13	22.4	44
1956-58, 16 forsøg									
Dianella.....	340	79.8	100	100	37	56	7	23.5	73
Alpha.....	351	75.8	103	94	44	52	4	21.5	82
Rød Ankergaard ...	298	74.7	88	94	23	68	9	25.1	60
1957-58, 11 forsøg									
Dianella.....	325	77.9	100	100	36	58	6	24.0	70
Alpha.....	344	73.9	106	95	42	54	4	21.5	82
Capella.....	334	81.6	103	105	31	61	8	24.4	68
Børgers 879/49.....	353	85.1	109	109	20	72	8	24.1	61

Udbytte og knoldstørrelse

De tre hollandske sorter, Libertas, Zeeburger og Noordstar, der har været med i 2 års forsøg, 1955-56, har alle givet lavere knold- og tørstofudbytte end både Dianella og Alpha. I forhold til Dianella har mind्रेudbyttet været 11-34 pct. af knolde og 13-36 pct. for tørstof. Rød Ankergaard har i 3 års

forsøg, 1956-58, af knolde og tørstof givet henholdsvis 12 og 6 pct. mindre end Dianella. De to tyske sorter Capella og Børgen 879/49, der indgik i 1957, har i 2 års forsøg givet henholdsvis 3 og 9 pct. større knoldudbytte end Dianella. Merudbyttet af tørstof er af samme størrelsesorden. Tørstofprocenten har været højest hos Rød Ankergaard og Capella og lavest hos Alpha, Zeeburger og Noordstar.

Udbyttets fordeling i de enkelte sorteringer samt knoldvægten viser, at ingen af de prøvede sorter kommer på højde med Alpha og Dianella med hensyn til knoldstørrelse, og sorterne Noordstar, Rød Ankergaard og Børgen 879/49 må karakteriseres som småknoldede.

Tidlighed, sygdomme og kokekvalitet

Foruden bestemmelse af udbyttet er der foretaget bedømmelse af tidlighed, modtagelighed for skimmel på toppen, indvendige rustpletter samt kokekvalitet, idet sorterne i visse tilfælde finder anvendelse til spisebrug. Resultatet fremgår af nedenstående oversigt.

Sort	Tidlighed		pct. knolde med rust- pletter	Smag 0—10, 10 = bedst	Udkogn. 0—10, 10 = helt udkognet	Mørk- farvning 1—10, 10 = helt sort
	1 = tidligst	0 = ikke angr. 10 = ødelagt				
	10 = sildigst	10 = ødelagt				
Dianella	8.6	5.3	6	5.0	1.0	3.9
Alpha	8.0	5.9	23	6.2	0.7	3.3
Libertas	8.1	5.3	1	5.8	0.8	3.0
Zeeburger	8.3	2.9	1	5.8	1.9	2.8
Noordstar	6.9	1)	0	6.3	3.0	2.6
Dianella	7.6	6.1	9	5.5	1.8	3.8
Alpha	7.3	6.4	18	7.2	1.3	3.0
Rød Ankergaard	8.9	2.1	4	5.0	2.7	3.0
Dianella	7.4	6.2	12	5.8	2.3	3.5
Alpha	7.2	6.4	19	7.0	1.8	2.6
Capella	8.1	2.8	1	6.0	3.8	2.4
Børgen 879/49	8.5	0.4	0	5.8	4.8	2.7

1) nedvisnet før skimmelen kom.

Noordstar modner væsentlig tidligere end de øvrige sorter. Alpha og Libertas er ens og lidt tidligere end Zeeburger og Dianella. De sildigste er Capella, Rød Ankergaard og Børgen 879/49. De tre sidstnævnte sorter har været mindst angrebet af skimmel på toppen, og Alpha har haft væsentlig flere rustangrebne knolde end de øvrige sorter. Hvad spisekvalitet angår, ligger Alpha væsentligt over de øvrige sorter. Sorternes forhold overfor de stærke viraer er fra 1958 undersøgt ved Lyngby i specielt anlagte smitteforsøg. Ved kontrol- dyrkning i 1959 har Alpha og Børgen 879/49 vist størst, Rød Ankergaard, Dianella og Capella mindst modtagelighed for bladrulesyge. Alpha, Dianella og Rød Ankergaard har haft en væsentlig højere angrebsprocent af stærk mosaik end de øvrige sorter, Børgen 879/49 har ikke været angrebet.

Holdbarhed og tilbøjelighed til spiring

Til undersøgelse af sorterens holdbarhed under opbevaringen og tilbøjelighed til spiring er der om efteråret udtaget en prøve på 50 kg sunde kartofler af hver sort i størrelsen 35/55 mm. Opbevaringen er sket i kasser i kartoffel-

kælder til marts-april, hvor knoldene er undersøgt for rådpletter og spiring. Gennemsnitsresultatet af undersøgelsen fremgår af følgende oversigt.

Sort	År	pct. knolde			
		med våde pletter		Karakter for spiring,	
		anvendelig til spisebrug	mindre end $\frac{1}{4}$ af knolden	større end $\frac{1}{4}$ af knolden	0—5, 0 = uspiret, 5 = 2 cm lange spirer
Dianella	1955—56	98.1	1.5	0.4	1.5
Alpha	»	97.9	1.7	0.4	0.8
Libertas	»	98.0	1.3	0.7	0.5
Zeeburger	»	98.2	1.5	0.3	0.4
Noordstar	»	98.5	1.1	0.4	1.3
Alpha	1956—58	98.1	0.8	1.1	0.8
Dianella	»	98.9	0.8	0.8	1.7
Rød Ankergaard	»	97.4	0.9	1.7	0.8
Alpha	1957—58	97.7	0.9	1.4	0.1
Dianella	»	98.8	1.0	0.4	1.5
Capella	»	90.6	3.6	5.8	0.9
Børger 879/49	»	97.8	1.2	1.0	1.0

Det ses, at Dianella har vist god holdbarhed, medens der for Capella er konstateret størst svind. Tilbøjelighed til spiring har været mindst hos Alpha, Rød Ankergaard, Libertas og Zeeburger. Dianella har haft længere spirer end de øvrige sorter.

Oversigt over sorterne

Alpha (J. C. Dorst, Holland). Afstamning: Paul Krüger×Preferent. Udbyttet af knolde er ret højt, af tørstof middel. Knoldene er store, runde med flade øjne. Kødfarven gul. Huden hvid. Blomsterfarven lys rødviolet. Er brokimmun.

Dianella (v. Kameke, Tyskland). Afstamning: Procentragis×Pepo. Udbyttet af knolde og tørstof er højt. Knoldene er store, runde med ret flade øjne. Kød- og hudfarve hvid. Blomsterfarven violet. Er brokimmun.

Libertas (B. E. Veenhuizen, Holland). Afstamning: Record×(Souvenir×Bato). Udbytte af knolde og tørstof ret lavt. Knoldene er runde med ret dybe øjne. Kødet er gult og huden hvid. Blomsterfarven er violet. Sorten er brokimmun. Er ikke i handelen.

Zeeburger (G. S. Mulder, Holland). Afstamning: Noordeling×Alpha. Udbyttet af knolde og tørstof er middel. Knoldene er runde med ret dybe øjne, gult kød og hvid hud. Blomsterfarven er lys violet. Brokimmun. Er ikke i handelen.

Noordstar (G. S. Mulder, Holland). Afstamning: Noordeling×Alpha. Lavt udbytte af såvel knolde som tørstof. Knoldene er rundovale med ret flade øjne. Gult kød og hvid hud. Blomsterfarven er hvid. Brokimmun. Er ikke i handelen.

Rød Ankergaard. Afstamning: ukendt. Udbyttet af knolde er under middel, men af tørstof ret højt. Knoldene er små, runde med ret flade øjne, gult kød og rød hud. Blomsterfarven er violet. Sorten er brokimmun.

Capella (Nordtysk planteforædling, Tyskland). Afstamning: Edda×(Industrie×Polanin). Højt knold- og tørstofudbytte. Knoldene er middelstore, rundovale, flade, med ret flade øjne, lysegult kød og hvid hud. Blomsterfarven er hvid. Sorten er brokimmun. Er ikke i fri handel, afprøves yderligere.

Børger 879/49 (Børger og Behm, Tyskland). Afstamning: Aquila×Demissum hybrid. Udbyttet af knolde og tørstof er højt. Knoldene er små, runde, flade, med ret flade øjne, gult kød og hvid hud. Blomsterfarven er violet. Er brokimmun. Sorten, der ikke er i handelen, afprøves yderligere.

Sort og antal forsøg	Lyngby knolde tørst.		Borris knolde tørst.		Jyndeved knolde tørst.		Lundgård knolde tørst.		Studsgaard knolde tørst.		Tylstrup knolde tørst.		Alle stationer knolde tørst.	
1955—56, 10 forsøg														
Alpha	326	69.2	—	—	269	52.9	279	59.1	286	60.8	388	87.9	309	66.0
Dianella	327	73.9	—	—	291	62.9	276	64.7	287	65.8	396	96.1	315	72.7
Libertas	244	55.5	—	—	221	48.1	238	55.9	224	51.1	312	76.3	248	57.4
Zeeburger	285	64.5	—	—	248	51.6	272	60.6	244	54.8	349	84.7	279	63.2
Noordstar	177	43.2	—	—	160	31.5	225	50.1	210	46.3	273	62.6	209	46.7
1956—58, 16 forsøg														
Alpha	332	71.6	360 ¹⁾	75.2 ¹⁾	283 ¹⁾	53.7 ¹⁾	375	84.4	333	71.7	402	87.7	351	75.8
Dianella	356	82.7	318 ¹⁾	74.7 ¹⁾	266 ¹⁾	55.1	337	84.4	319	74.4	411	97.4	340	79.8
Rød Ankergaard	267	66.5	293 ¹⁾	73.9 ¹⁾	269 ¹⁾	59.3	319	84.8	273	67.8	353	90.9	298	74.7
1957—58, 11 forsøg														
Alpha	310	67.8	360	75.2	272 ²⁾	53.4 ²⁾	376	85.5	322	69.4	389	82.5	344	73.9
Dianella	341	80.6	318	74.7	239 ²⁾	52.8 ²⁾	328	83.0	296	68.7	387	90.5	325	77.9
Capella	318	77.1	345	83.9	314 ²⁾	73.3 ²⁾	360	94.7	300	70.8	360	85.9	334	81.6
Børger 879/49	338	81.8	407	95.9	309 ²⁾	69.5 ²⁾	361	95.0	326	77.3	358	83.5	353	85.1
Forholdstal ³⁾														
Alpha	100	94	—	—	92	84	101	91	100	92	98	91	98	91
Dianella	100	100	—	—	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Libertas	75	75	—	—	76	76	86	86	78	78	79	79	79	79
Zeeburger	87	87	—	—	85	82	99	94	85	78	88	88	89	87
Noordstar	54	58	—	—	55	50	82	77	73	70	69	65	66	64
Alpha	93	87	113	101	106	97	111	100	104	96	98	90	103	94
Dianella	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rød Ankergaard	75	80	92	99	101	108	95	100	86	91	86	93	88	94
Alpha	91	84	113	101	114	102	115	103	109	101	101	91	106	95
Dianella	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Capella	93	96	108	112	131	140	110	114	101	103	93	95	103	105
Børger 879/49	99	101	128	128	129	133	110	114	110	113	93	92	109	109

1) Kun 2 år

2) » 1 år

3) Dianella = 100.